

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2025/161

22/10-2025

Nivi Heilmann Efraimsen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en handlingsplan, med henblik på at indfase det engelske sprog som første fremmedsprog i folkeskoleuddannelsen, samt udfase det danske sprog som undervisningssprog og obligatorisk fag.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapātôK', Naleraq)

ordførerindlæg.

Først tak til dig Jens NapātôK', Naleraq for dit forslag.

Vi i Inuit Ataqatigiit, finder det vigtigt, at vi skaber rammerne for os, og og vort fremtid, med udgangspunkt i os selv. Vi kan nemlig høre, i de seneste dages debatter, at alle partier finder dette også vigtigt.

Vort grønlandske sprog, er en af de aller vigtigste i vort identitet. Det er nemlig det, vi skal bevare, respektere og fokusere i vores udvikling. I globaliseringens navn, kan den fremtid vi går i møde være risikofyldt, og da vi er et lille samfund, er det vores opgave, hver dag, at vort sprog ikke forsvinder.

Eksempel: da vi her til sommer var i Iqaluit, forbavsede det mig enorm meget at høre, til trods for at jeg har hørt, hvormeget vores stammefrænder har mistet af deres sprog. Når man møder dem "face to face", kan man føle hvormeget de har mistet af deres grundlæggende sprog. En af de ting som blev fortalt os er, at de mister 1% af deres sprog hvert år, og at de har igangsat anstrengende initiativer, som skal resultere i, at deres sprog vender tilbage. Til trods for det, bliver der desværre færre som bruger deres sprog. Hvis vi kigger på forholdene i vort land, er det glædeligt, at brug af vort egen sprog idag, er på et godt niveau. MEN da vort livevis, som til stadighed er i forandring, og i større og større grad påvirkes af teknologien, mener vi i Inuit Ataqatigiit, at vi må være meget påpasselige og tænke os rigtig godt om, når vi går igang med processer.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Det er ti år siden at Qeqqata Kommunian og Kommuni Kujalleq, ibrugtog Ipad i forbindelse med undervisningen, og netop i denne periode, begyndte man i nogle kommuner at undervise i engelsk, 1 time (1 lektion) om ugen fra 1. til 3. klasse, til trods for at undervisningen i engelsk først startede fra 4. Klasse.

Ændringen i vort sprogbrug, indenfor de sidste 10 år, er et stort diskussions emne blandt skolelærerne, hvor det er konstateret at det engelske sprog bliver mere brugt, og brug af det danske sprog bliver mindre og mindre. Dette kan også ses i de opnåede resultater. Det kan ses i det afsluttende eksaminer i folkeskolen, at karaktererne til mundtlige og skriftlige dansksprogede eksaminer, er dalende.

Det er ikke kun det. I forbindelse med mere brug af det engelske sprog bliver vort grønlandske sprog og så berørt. Sprogbruget i vor egen sprog bliver anerkendt. Vi vil fra Inuit Ataqatigiit være med til at føre nøje tilsyn med dette.

Til dette forslag, hvor Naalakkersuisut skal pålægges en handleplan for at engelsk skal være det første fremmedsprog i folkeskolen, og hvor det danske sprog skal fases ud i undervisningen, er det vigtigt at samarbejde med alle som påvirkes.

Inuit Ataqatigiit vil dog understreje igen at vort sprog skal prioriteres i alle henseende.

Vi fra Inuit Ataqatigiit kræver, at der minimum samarbejdes med IMAK, Oqaasileriffik, kommunerne, MIO, Universitetet, og ikke mindst borgerne.

Med disse ord tilslutter vi os til Naalakkersuisuts ændringsforslag og med ønske om at ovennævnte punkter skal kulegraves, videresender vi forslaget til behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.